

Prædiken af Morten Munch

2. søndag efter påske / 22. april 2012

Tekst: Joh 10,22-30

AT HØRE JESU RØST ER EN LIVSLANG ØVELSE

Hvad er det at høre Jesu røst?

"Mine får hører min røst", siger Jesus her.

Hvad er det at høre Jesu røst? Det at høre er jo mange ting...

Vi kan lytte til noget i forbifarten, mens vi multitasker. Det er blevet en hel kultur, at man hele tiden skal have noget i ørerne. Man lytter til sin i-pod eller mp3-afspiller, mens man læser avis, laver mad, vasker tøj eller er aktiv i et fitness-center.

Selv når vi lytter med mere udelt opmærksomhed, kan vi nogle gange høre uden egentlig at høre, hvad den anden har på hjerte – fordi vi har støj på vores egen modtagerantenne.

Vi er selektive i vores lytten – vi er også glemsomme.

Vi taler om, at noget går ind af det ene øre og ud af det andet.

At lytte er en hel kunst. Nogle afholder kurser i at være "lyttende kirke".

Og der er ingen tvivl om, at vi kan lære meget om at lytte både til Gud, til vores eget hjerte, til hinanden, til naturen og til den omgivende kultur – vi kan opøve og finjustere vores modtagerantenner og lære at være mere nærværende.

Kristen meditation er her et stort og aktuelt emne og en god ressource, som jeg vil vende tilbage til om lidt.

Men at høre Jesu røst kan ifølge teksten siges meget enkelt.

Det handler ikke om en raffineret lytteteknik eller om at forstå skjulte budskaber i budskaberne.

Kendetegnet på, om vi har hørt Jesu røst, er om vi *følger* røsten – og handler på det, Jesus siger.

At høre og at følge

Jesu udsagn om, at hans får hører hans røst, fortsætter med ordene: *og jeg kender dem, og de følger mig...*”.

Når vi siger til vores børn: Hører du! Siger vi egentlig: Har du tænkt dig at handle på det, jeg siger...

Fårets tilhørsforhold til hyrden kendetegnes netop ved de to ting i forening: At høre og at følge.

Jesu lignelse om at bygge sit liv på klippe eller på sand handler om denne sammenhæng mellem at høre og at gøre efter hans ord.

Når vi hører og handler, befinder vi os på klippegrund, når vi hører uden at handle, befinder vi os på en sandbanke.

I apostlen Jakobs brev opfordres vi på samme måde til ikke kun at være ordets hører, men også ordets gører – så vi ikke ligner en, der ser sig selv i et spejl og straks glemmer, hvordan han/hun så ud.

”Den, der fordyber sig i frihedens fuldkomne lov (siger Jakob) og bliver ved den og ikke er en glemsom hører, men en gerningens gører, han skal være salig ved det, han gør.” (Jak 1,25)

'Frihedens fuldkomne lov', evangeliet om Guds kærlighed, er noget vi må fordybe os i og nedsænke os i som et livselement.

Ligesom får kan vi have svært ved at huske fra snude til hale. Som fårene er vi ofte dårlige til at lære af vores fejltagelser.

Derfor er det kristne fællesskab så vigtigt, hvor vi læser Jesu ord for hinanden, gentager nadveren søndag efter søndag, repeterer dåbens indhold, når vi med vore sanser ser andre blive berørt af dåbens vand.

At høre Jesu røst er enkelt, men samtidig er det en livslang og aldrig afsluttet øvelse.

Guds ord er (som det poetisk er udtrykt): "For barnets fod en strand så lav, og dog så dyb en bølgegrav, hvor ingen vismand bunder."

Hvis vi mener os færdige med Jesu ord (dogmatisk eller etisk), har vi ikke hørt hans ord.

Salmisten opfordrer i Salme 1 tilhøreren til at grunde over Guds ord dag og nat – ikke med henblik på en intellektuel tilegnelse – men for at kunne være som et træ, der bærer frugt til rette tid.

Israelitterne skulle skrive Guds ord på deres dørstopler og sætte det på deres arm og deres pande som et udtryk for, at ordenes ånd og liv skulle være deres livsrum.

På samme måde tilskynder Jesus os i dag til en opmærksom, aktiv, fokuseret og aldrig afsluttet lytten til hans ord – *for at vi kan følge ham.*

For hvordan skal vi kunne følge ham uden at høre hans røst?

Og hvorfor skal vi høre hans røst, hvis vi ikke følger ham?

Det er ligesom med en GPS: Det giver kun mening at lytte til GPS-stemmen, så længe man kører og er i bevægelse.

Den kristne tro giver mening, hvor Jesu ord bliver til levet liv.

At lytte til Jesu røst er ikke kun at lytte til de ord, han har sagt, men også at lytte til det liv, han levede.

Som han siger i teksten: "De gerninger, jeg gør i min fars navn, de vidner om mig". Jesus leder os også med sine handlinger, sit eksempel – han åbenbarer Gud for os i sine helbredelser, i sin korsdød og i opstandelsen påskemorgen.

Lige så lidt som Jesu ord og liv kan skilles fra hinanden, kan det at høre og at følge hyrden skilles ad.

Jesu ords indbyggede kraft

Men hvordan får vi kraft, styrke og vilje til at følge Jesu ord?

Kraften ligger i ordene selv, ligesom et sædekorn, der i sig har et indre vækstpotentiale.

Jesu ord er ikke bare ord. Han er selv skaberordet i kød og blod.

Derfor er hans ord (med hans egen formulering, Joh 6,63): "Ånd og liv".

De har en indre åbenbaringskraft – de er 'levende og virkende' (Hebr 4,12).

Når Jesu ord ikke kun høres som et generelt ord til alle, men bliver til personlig tiltale (bliver et ord til hin enkelte, som Søren Kierkegaard ville sige det), åbner ordet sig op med sit indre liv, det går i blodet på os og begynder at forme vores liv.

Ved Helligåndens mellemkomst skaber ordene, hvad de nævner: Tro, håb og kærlighed.

Sagt med et citat af Erik A. Nielsen: "Åbenbaringen er selve åndens arbejdsmåde i den troende" (Kristendommens retorik, s.218).

Kristen meditation – ikke teknik, men relation

Meditation er igen kommet på dagsordenen i mange sammenhænge, både i og uden for kirken.

Der løber en lang og rig tradition gennem kirken for at søge Gud i bøn og stilhed og forskellige former for lyttende tilgang til Guds verden og menneskets hjerte.

Det må bestemt hilses velkommen. Det kan vi lære meget af.

Det vigtige er at forstå, at meditation i den kristne sammenhæng ikke handler om teknik, men om relation.

Ting har altid en ydre form, og naturligvis kan man dygtiggøre sig i forskellige tilgange til bøn og meditation, men relationen bør altid overdøve form og metodik.

Det er grunden til, at kristen meditation aldrig er en disciplin, man kan lære at beherske.

Vi kan ikke beherske en relation – og da slet ikke relationen til Gud.

Som Luther sagde det: Overfor Gud er vi altid tiggere.

Vi er afhængige af, at han giver sig til kende for os.

Det samme forhold gælder også i relationen til andre mennesker – det handler om et møde.

Storheden i den kristne meditation er, at det ikke er en enetale med sit eget spejlbillede. Der er en retning *indad*, men der er også altid en retning *opad* til Gud som skaber og *udad* til virkelige mennesker af kød og blod, familie, arbejdskolleger, naboer, de fremmede osv.

Den eneste verden, vi kan følge hyrden i, er den virkelige verden med alle dens udfordringer og problemer.

Derfor vil ånd have krop, tro må omsættes i hverdagen. Jesu ord er praktiske – de er talt med henblik på livet.

Når vi gør det at høre Jesu røst til noget indviklet, bliver det til en undskyldning for at følge hans ord. Det bliver elitært og overlades til eksperterne eller de særligt åndelige.

Der er en ligefremhed og en enkelthed i Jesu ord, der giver genklang i menneskers hjerter uanset de forudsætninger, vi kommer med; der er en sandhedsresonans og en genkendelse, der kan blive til erkendelse, når vi tror og følger hans ord.

Derfor er Jesus værd at følge

Hvorfor er Jesus værd at følge i det virvar af stemmer, der forsøger at nå os i en kompleks verden, fyldt med anskuelser og livssyn?

Et af svarene er skudt ind mellem Jesu ord om at høre og følge, når han siger:

"Mine får hører min røst, og jeg kender dem, og de følger mig...".

Jesus kender os ind og ud, bedre end vi kender os selv.

Han gennemskuer os og elsker os på samme tid.

Han er blevet ét med os – prøvet i alle ting, dog uden synd.

Derfor kan han give os den vejledning, der skal til, for at vi kan leve et liv af en anden slags liv. Opstandelsens liv.

Et dobbelt kærlighedsgreb

En anden grund til at høre og følge Jesu ord er hans unikke enhed med Faderen (ikke kun hans enhed med os).

Som Jesus siger det her i teksten: Jeg og Faderen er ét.

Jesus er ét med Faderen, den uendelige der har skabt himmel og jord. Det vil tage en hel evighed at kende ham til bunds. Han kender os ind og ud, men vi er kun lige begyndt at kende ham.

Jo bedre vi kommer til at kende Gud, Fader og Søn, jo bedre kan vi glæde os over at følge ham og at være i hans hånd – den hånd ingen og intet kan rive os ud af.

Læg mærke til at Jesus først siger: "Ingen skal rive dem ud af *min* hånd" og straks efter siger "ingen kan rive det ud af *min fars* hånd".

Jesu hånd og Guds hånd er sammenfaldende (fordi de er ét) – i det kærlighedsgreb kan vi leve livet i forvisning om, at han aldrig vil slippe os og aldrig vil forlade os.

Amen.